

* * *

יוסי גמזו שלג בקרמון

השיבה הצעירה הזאת לעד של צחור השלג,
השורה שאין לה צרף בצווי כי העצמה
שאוגה מכל שתיקה שלה, חולשת ומושלת
על הנוף שלרגליה, על הזמן ועל עצמה.

הבטחה בה הצנה קוראת תגר על חם השמש
והגבה – על זמרות עין-האדם להכילו
ואדנות פטריארכלית זו שבלי מלים רושמת
ברדום את הקדום וכדומם את הד קולו.

והדר-הענקים הזה שבו אינסוף-הנצח
מתעד את גדלותו מול אפסותו של החלוף
שאותה הוא מבטל ממרום פסגות מעוף הנץ, אף
באלמות יודעת-פל, לא בזלזול מהיר לצלף.

זה הרגע, לא אחר, בו הנדוש הופך לקסם
והפרוזה לשירה והנגלות לאגדות
והילד שבך עושה אזניו כאפרקסת
למלמול פלגי הרקס
הגולשים
במורדות.

כי מוזר, דוקא השלג שכפורו מפשיר למים
השוטפים את חמוקי ענק-הלכן כשמחה
את הלב שלא צפה לה,
שהפתע לה,
הוא עדין
מספר-הספורים הכי קסום בעולמך.

ומלמול אותו גליסנדרו של גלים צונחים בסאלטה
מן הרם אל הנמוף ומפסגה אל המדרון
מצטלצל יותר מכל מלות שיריך שסלסלת
ומכל שתסלסל עוד עד יומך האחרון.

וההוא, אותו ילדון שלא בגר בך אף פעם
מעברו של גיל-הלמה כמו שואל את המלמול
התווז והפוזז הזה: מה פשר ומה טעם
יש לו שם כזה, "קרמון", לנפיל-הכפור הזה ממול?

אז הסכת, הסכת ושמע ללחשי סודות הפלג
הסורקים בצניחתם בערוצי הנאדיות
את סבכם של קני הגמא הקפואים ממי השלג
בם טובלות צמותיהן הערבות הבוכיות.

ונסה לפענח כמין צפן של כתב-סתר
בצלילי האספרנטו הצלול הזה, הקר
של זרמים המלחיתים לך כעל גלי האתר
איזה סוד עתיק-יומין שהוא תמצית כל העקר.

הם אומרים לך דבר-מה, הם מספרים בשפת המים
השושפים בלבירינת מחזור דמו של העולם
כמו הזמן במבוך אלפי שנותיו בין ארץ לשמים –
על תשוקה אל האסור,
על יצר-פרא לא נבלם.

הם שרים לך בלדה עתיקה כאבנייה
של בזלת ארץ זו שהוד קדומיה טרם סר,
הם חושפים לך את נפש האדם ואת צפונייה
הקרועים מאז עד הנה בין הרוח לבשר.

בין עמקי הגיאיות להר נשא זה החובש לו
את מצנפת ענני כבודו כמין פהן גדול
שזקנו המלכותי כצחור אדרת-מוף גולש לו
ויורד על מדותיו בלי לעצר ובלי לחדל.

ועל כן נקרא החר "ג'אבל א-תלג", הוא הר-השלג
ומשום שצחור כפת שלגו עמיד ומתמשך
גם בקיץ הלוהט והכפה הזאת נמשלת
לצניפו של שיח', נוסף לו גם השם "ג'אבל א-שיח'".

וממש כמו התשוקה אל מדוחיו של עץ-הדעת
כך שרשם של הספור ושם החר הזה, חרמון,
שזקני שבטי הדרוזים, כמסרת לא נגדעת
מנחילים מסב לנכד פהנחל אוצר קדמון.

"כן", אומר אז כבוד השיח' אל מול אשה המרקדת
של שלהבת מדורת-השבט בלילות אין ספור,
"בשכבר, בימי עבר, קאן יא מא קאן יא נאס, מקדם
רחפו שרפי-עליון סביב פסגתו של הר-הכפור.

רחפו ועופפו, כנף כל מלאך על שכם רעהו
כרוקעים במחול הדבקה על גגות במתי-עב
עד פי פתע, על פני ארץ, נתגלה להם מראהו
של פתוי שלא עמד בו מעולם שום לב מרעב.

כי בעת ההיא החל אדם לרב כרבות דשאיה

שֶׁל אֲדַמַּת מְרַגְלוֹתָיו שֶׁל הֶרֶם-הַשֶּׁלֶג הַלְבָּן
וּבְנוֹת יְלָדוֹ לָהֶם לְבָנֵי-אָנוּשׁ, שֶׁלֵּב כְּמֵה –
וְאִפְלוּ לֵב מִלְאָף הוּא – לֹא יִשְׁבַּע מִיִּפֵּי גֶן.

וְכִינֵן שְׂמֵצוֹת אֶלְלֵהּ הִיא כִּי דִין נְדוּי וְחָרֵם
יִגְזֹר עַל כָּל מִלְאָף אֲשֶׁר יַחְמַד לוֹ בֵּת-אָנוּשׁ
וְיִדְבֵק בָּהּ כְּשׁוֹעֵל בְּאֲשְׁכוֹלוֹת גְּנוּבִים בְּכֶרֶם
וְעַל חֲטָא כְּזֶה צְפוּי הָאֵל לְקִנּוּס וְלַעֲנֹשׁ –
נִדְבְּרוּ הַמְּלֹאכִים לְמֹד, כְּחָרֵם-שֶׁכַּנְגֵּד,
בְּאִסּוּר הָאֵלֵּהּ וְנַעֲנוּ לְקוֹל-הַדָּם
וַיִּרְדּוּ לְמַרְגְּלוֹת הַהָר בְּמַעֲוֵף חֲמֻדָּה חוֹגְגֵת
וַיִּוְלִידוּ נְפִלִים מְנֻשׁוֹתֵיהֶם, בְּנוֹת-הָאָדָם.

וְהֵהֱם, הַגְּבֻרִים אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם בְּנֵי-הַכְּלָאִים
אֲשֶׁר שִׁלְשַׁת אֲלֵפִים אִמָּה גְּבָהֶם, אֲכָלוּ עַד כְּלוֹת
אֶת יִגְיַע בְּנֵי-אָנוּשׁ שֶׁכָּל עֶשְׂרָם הָיָה לְאִין
וְהַחֵג הַפֶּף חָגָא וְהַכְּלוֹלוֹת הִפְכוּ קְלָלוֹת.

וּמָאז, "יֹאמֵר הַשִּׁיחַ מוֹל מְדוּרַת-זְרָדִים עוֹמֶמֶת,
"מִפְּלֶג לֵב-הָאָדָם כְּמוֹ בְּאֲכַחַת שְׁבָרֶיהָ בֵּין
הַמְּלֹאָף וְהָאִשָּׁה, הַתָּם וְזוֹ הַמִּתְמַמֶּמֶת
אֵף צוּדָה אֶת לְכַבּוֹ (וְאִם גִּיטִיב זֹאת לְלַבָּן
יִתְגַּלֶּה לָנוּ כִּי לֹא רַק הַחֶרְמוֹן, הוּא הֶרֶם הַחָרֵם
הַנְּחַרְץ הַהוּא, נִמְתַּח בֵּין שְׂמֵי אֱלֹהִים לְעַפָּר
אֲלֵא כֶּף, יָא נָאִס, אֵף אָנוּ שֶׁחֲלֵשֶׁת הַגּוּף עוֹכְרַת
בְּכִשְׁרָנוּ אֶת הַנְּדָר הַחֹזֵר וְהַמּוֹפֵר
לְאוֹתָהּ הַהִתְעַלּוֹת אֶל מְרוֹמִים שֶׁכֵּלֶם רוּחַ
כִּי הֵיִיא, חֲנוּה אִמְנוּ, עוֹד מָאז אָדָם אִישָׁה
מְצוּדִים וְחֶרְמִים לְבָהּ, מִלְּפָדַת וּמְדוּחַ
לְכָל זְבוּן הַמִּתְפַּתֶּה לָהּ וְנִכְוָה בִּיקוּד אִשָּׁה."

...אֵז יִשְׁלַף לְפִתַּע הַס בְּחוּג שׁוֹמְעִיו יוֹשְׁבֵי הַשֶּׁבֶט
הַכְּרוּכִים כְּמִין עֶקְאֵל סְכִיב הַכְּפִיָּה, הִיא הָאִשׁ
וְדְבָרִים פְּדָרְבוֹנוֹת תְּשִׁיב זְקֵנָה אַחַת, תּוֹשֶׁבֶת
אוֹתוֹ כְּפָר, לְכַבּוֹד הַשִּׁיחַ שִׁיתְקַשָּׁה לְהַתְּאוּשׁשׁ:

"הַמְּלִפְרֵת, יָא אוּסְתָאד, כְּלוּם לֹא תִלְפֹד אִם לֹא יִחְדָּר בָּהּ
הַלְכוּד, שְׁשׁוּם פִּתּוּי לֹא יִסְגִּירוּ לְשֵׁם כָּל עוֹד
הוּא חֲזַק דִּיּוֹ לְכַבֵּשׁ יִצְרוּ וּבִתְבוּנָה לְגִדָּר בָּהּ
בְּתִשׁוּקָה גְּדֵרוֹת מוֹל סַחֵף פְּטָרָאסוֹת הַכּוֹלָאוֹת
אֶת אֲדַמַּת הַהָר בְּכָל חֲלִקוֹת שְׂדוֹתֵינוּ מִלְּגֵלֶשׁ כְּאֵן
עִם הַשֶּׁלֶג הַמְּפִשִׁיר שְׁשׁוּם מְדוּרָן לֹא יַעֲצֹרוּ
וְהָאִישׁ, מוֹל הָאִשָּׁה, לֹא אֶת יִצְרָה בְּלִבָּד לְכַבֵּשׁ כְּאֵן
הוּא אָמוּר, כְּכִסִּיל גְּמוּר, כִּי אִם סוּפְסוּף גַּם אֶת יִצְרוֹ.

כָּךְ שָׁקַל מְאֹד לְטַפֵּל עַל בְּנוֹת חַוָּה אֶת כָּל מוּמֵיהָ
שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הַגְּבֻרִית שֶׁכָּל עֶוֹן שְׁלָה נִמְחָה
וְנִזְקַף עַל הָאִשָּׁה (וְזֹאת, יָא שִׁיח', אֶתָּה שׁוֹמֵעַ
מֵאַחַת הַמְּכִירָה אוֹתָךְ,
הֲרִי אֲנִי אִמְךָ...)

כֹּה אָמְרָה אוֹתָהּ זִקְנָה וּפְנֵי הַשִּׁיח', כָּאֵשׁ לוֹהֶטֶת,
נִתְאַדְמוּ שֵׁם כַּמְדוּרָה שֶׁשְׁלֵהבוֹת אוֹרָה יוֹצְרוֹת
אֶת אוֹתָם פֶּתוּלִי-פֶתוּן שֶׁל רִקְדָּנוּיֹת-הַבֶּטֶן
הַמְטוֹת לֵב אִישׁ מְכַנְנֵךְ מְלֹאךְ-יוֹצְרוֹ אֶל שְׁטֵן-יוֹצְרוֹ.

וְאֵת זֹאת לְחַשׁ הַפֶּלֶג הַגּוֹלֵשׁ מֵהֶר-הַשֶּׁלֶג
לְשִׁפְעַת הָעֲרֵבוֹת הַבּוֹכִיּוֹת שֶׁהֵן הַרְמוֹן
נְשׁוּתָיו שֶׁכָּל צִמְת-עֵלְוָה שְׁמוּאֵשׁן מִפְּשָׁלֶת
מִמָּסָה אֶת לֵב שְׁלֵגָיו קְפוּאֵי הַקָּר שֶׁל הַחֶרְמוֹן...

(מתוך "שירים מן האפוס הדרוזי")